

Uzasadnienie
do projektu rozporządzenia Ministra Gospodarki
w sprawie wymagań, którym powinny odpowiadać przymiary oraz szczegółowego
zakresu sprawdzeń wykonywanych podczas prawnej kontroli metrologicznej tych
przyrządów pomiarowych

Projekt rozporządzenia stanowi wykonanie delegacji ustawowej zawartej w art. 9 a pkt 1 i 2 ustawy Prawo o miarach (Dz. U. Nr 243, poz. 2441 z późn. zm.) i w tym zakresie określa:

- 1) wymagania w zakresie wykonania oraz charakterystyk metrologicznych podlegające sprawdzeniu podczas legalizacji ponownej przymiarów wprowadzonych do obrotu lub użytkowania w wyniku dokonania oceny zgodności;
- 2) szczegółowy zakres oraz sposoby i metody przeprowadzania sprawdzeń podczas legalizacji pierwotnej i ponownej przymiarów.

Aktualnie wymagania techniczne i metrologiczne dla przymiarów określa rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 12 maja 2003 r. w sprawie wymagań metrologicznych, którym powinny odpowiadać materialne miary długości (Dz. U. Nr 97, poz. 880) , natomiast zakres badań i sprawdzeń wykonywanych podczas prawnej kontroli metrologicznej przymiarów określa załącznik nr 11 do rozporządzenia Ministra Gospodarki Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie prawnej kontroli metrologicznej przyrządów pomiarowych (Dz. U. Nr 77, poz. 730), wydane na podstawie art. 9 ustawy Prawo o miarach w brzmieniu obowiązującym do dnia 5 lipca 2004 r.

W dniu 6 lipca 2004 r. weszła w życie ustawa z dnia 27 maja 2004 r. w sprawie zmiany ustawy Prawo o miarach (Dz. U. Nr 141, poz. 1493). Nowelizacja ta dokonała zmiany delegacji ustawowej zawartej w art. 9 ustawy, która została rozdzielona na dwa artykuły art. 9 i art. 9a, jednocześnie ustawa ta wprowadziła przepis przejściowy, określający iż dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 9 ustawy zachowują moc do czasu wydania nowych przepisów wykonawczych na podstawie art. 9 i art. 9a ustawy, w brzmieniu nadanym tą ustawą, nie dłużej jednak niż przez okres 30 miesięcy od dnia wejścia w życie nowelizacji, tj. do dnia 7 stycznia 2007 r.

W tym samym okresie, w dniu 31 marca 2004 r., została przyjęta przez Komisję Europejską dyrektywa nowego podejścia 2004/22/WE w sprawie przyrządów pomiarowych (MID - skrót pochodzi od angielskiej nazwy dyrektywy – *Measuring Instruments Directive*),

Dyrektywa MID została opublikowana w Dzienniku Urzędowym WE nr L135 z dnia 30 kwietnia 2004 r. i zgodnie z jej art. 23 i art. 24 powinna zostać wdrożona do ustawodawstw państw członkowskich do dnia 30 kwietnia 2006 r., a od 30 października 2006 r. państwa członkowskie powinny zacząć stosować ją w praktyce. Dyrektywa ta uchyla z dniem 29 października 2006 r. 11 spośród 18 w/w dyrektyw starego podejścia dotyczących przyrządów pomiarowych objętych prawną kontrolą metrologiczną, w tym dyrektywę: 73/362/EWG (*wraz ze zmianami*).

W związku z tym z dniem 30 października 2006 r. prawna kontrola metrologiczna w postaci zatwierdzenia typu i legalizacji pierwotnej przyrządów, wykonywana na podstawie ustawy Prawo o miarach, została zastąpiona oceną zgodności. Dyrektywa zawiera jednak przepis przejściowy (art. 23), zgodnie z którym decyzje zatwierdzenia typu dotyczące przyrządów pomiarowych objętych dyrektywą, wydane przed dniem wejścia w życie przepisów wdrażających tę dyrektywę zostają zachowane w mocy do czasu upływu okresów ich ważności, a w przypadku decyzji zatwierdzenia typu bezterminowych do dnia 29 października 2016 r. a przyrządy pomiarowe spełniające prawo stosowane przed 30 października 2006 r. i zgodne z tymi decyzjami zatwierdzenia typu, mogą być wprowadzane do obrotu na dotychczasowych zasadach (legalizowane pierwotnie do czasu upływu okresów ważności decyzji zatwierdzenia typu).

W związku z tym przyrządy pomiarowe objęte dyrektywą MID będą mogły być wprowadzane do obrotu lub użytkowania na następujących zasadach:

- od 30 października 2006 r. przyrządy te, co do zasady, przed wprowadzeniem do obrotu lub użytkowania będą musiały zostać poddane ocenie zgodności,
- w okresie przejściowym tj. pomiędzy 30 października 2006 r. a 29 października 2016 r., przyrządy, posiadające ważną decyzję zatwierdzenia typu wydaną przed dniem 30 października 2006 r., będą mogły być nadal produkowane i poddawane legalizacji pierwotnej na dotychczasowych zasadach, aż do upływu terminu ważności tej decyzji.

Ponieważ prawna kontrola metrologiczna przyrządów pomiarowych jest wykonywana na terenie RP na podstawie ustawy Prawo o miarach, a ocena zgodności jest wykonywana na podstawie ustawy o systemie oceny zgodności, przygotowana została nowelizacja ustawy Prawo o miarach i ustawy o systemie oceny zgodności, (w maju 2005 r. został zakończony proces uzgodnień międzyresortowych), mająca m.in. na celu umożliwienie realizacji opisanego przepisu przejściowego dyrektywy oraz powiązanie oceny zgodności przyrządów

przed wprowadzeniem do obrotu i użytkowania z prawną kontrolą metrologiczną tych przyrządów w użytkowaniu.

Mając na uwadze powyższe projektodawca stwierdził, iż:

- 1) zrealizowanie pełnej delegacji ustawowej zawartej w art. 9a ustawy Prawo o miarach w zakresie przyrządów pomiarowych objętych dyrektywą MID, mogłoby stać z nią w sprzeczności;
- 2) projekt nowelizacji ustaw umożliwia wykonywanie prawnej kontroli metrologicznej, ograniczonej w stosunku do przyrządów objętych MID do legalizacji **obowiązujących przed dniem 29 października 2006 r.;**
- 3) najpóźniej z dniem 7 stycznia 2007 r. stracą moc m.in. przepisy wykonawcze do ustawy Prawo o miarach określające zasady i tryb przeprowadzania prawnej kontroli metrologicznej tych przyrządów.

W związku z tym stwierdzono, iż w celu umożliwienia wykonania przepisów przejściowych dyrektywy MID, po znowelizowaniu ustawy Prawo o miarach, niezbędne jest jedynie określenie na podstawie art. 9a ustawy Prawo o miarach dla przyrządów pomiarowych objętych dyrektywą:

- 1) wymagań w zakresie charakterystyk metrologicznych dla przyrządów objętych legalizacją ponowną po ocenie zgodności;
- 2) szczegółowego zakres sprawżeń wykonywanych podczas legalizacji pierwotnej i legalizacji ponownej.

Dodatkowo możliwe jest określenie:

- 1) sposobów i metod przeprowadzania sprawżeń;
- 2) wymagań w zakresie warunków właściwego stosowania tych przyrządów;
- 3) miejsc umieszczania na przyrządach cech legalizacji i zabezpieczających.

Przy czym zakłada się, że przepisy te wejdą w życie po nowelizacji ustawy Prawo o miarach, po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

W związku z tym niniejszy projekt rozporządzenia zawiera przepisy regulujące, jak określono na wstępie:

- 1) wymagania w zakresie wykonania oraz charakterystyk metrologicznych podlegające sprawdzeniu podczas legalizacji ponownej przymiarów wprowadzonych do obrotu lub użytkowania w wyniku dokonania oceny zgodności;
- 2) szczegółowy zakres oraz sposoby i metody przeprowadzania sprawżeń podczas legalizacji pierwotnej i ponownej przymiarów.

Przepisy rozporządzenia będą miały zastosowanie do przymiarów:

- 1) wprowadzanych do obrotu lub użytkowania od dnia 30 października 2006 r. na podstawie decyzji zatwierdzenia typu wydanych do dnia 29 października 2006 r. – zgłaszanych do legalizacji pierwotnej a następnie do legalizacji ponownej,
- 2) wprowadzonych do obrotu lub użytkowania do dnia 29 października 2006r. – zgłaszanych do legalizacji ponownej;
- 3) wprowadzanych do obrotu lub użytkowania od dnia 30 października 2006r. na podstawie oceny zgodności – zgłaszanych do legalizacji ponownej.

Przepisy niniejszego rozporządzenia nie stoją w sprzeczności z przepisami dyrektywy MID.

Konieczność utrzymania prawnej kontroli metrologicznej, w postaci legalizacji ponownej, w stosunku do przymiarów, które zostały poddane ocenie zgodności, wynika z faktu wykorzystywania przedmiotowych przymiarów w obrocie handlowym, do obliczania opłat targowych, ceł, naliczania kar, przy kontroli towarów paczkowanych. Przymiary służą do rozliczeń, w których podstawą naliczania opłat jest długość, powierzchnia oraz objętość. Ze względu na szerokie zastosowanie przymiarów, powinny one podlegać legalizacji ponownej po ocenie zgodności, ponieważ niekorzystne zmiany charakterystyk metrologicznych w użytkowaniu, szczególnie w zakresie granicznych błędów dopuszczalnych, mogą występować ze względu na zużycie mechaniczne, przypadkowe uszkodzenia, wpływ warunków zewnętrznych.

Zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2005 r. Nr 169, poz. 1414), na stronie internetowej Głównego Urzędu Miar w Biuletynie Informacji Publicznej, został umieszczony projekt rozporządzenia Ministra Gospodarki w sprawie wymagań, którym powinny odpowiadać przymiary oraz szczegółowego zakresu sprawdzeń wykonywanych podczas prawnej kontroli metrologicznej tych przyrządów pomiarowych.

Przedmiotowy projekt rozporządzenia wymaga notyfikacji. Projekt spełnia przesłanki określone w § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 z późn. zm.).